

Sygn. akt I ACa 48/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Piotr Wójtowicz
Sędziowie :	SA Ewa Solecka SO del. Lucyna Morys-Magiera (spr.)
Protokolant :	Agnieszka Szymocha

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa D. N. i T. N.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 30 września 2016 r., sygn. akt I C 284/15,

prostując rubrum zaskarżonego wyroku przez wskazanie, że sprawa toczy się z powództwa D. N. i T. N.,

1) zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punktach 1. i 2. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki D. N. 30 000 (trzydzieści tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 7 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, a w pozostałej części powództwo tej powódki oddala,

b) w punkcie 3. o tyle, że zasądzoną od pozwanej na rzecz powódki kwotę obniża do 723,40 (siedmiuset dwudziestu trzech i 40/100) złotych,

c) w punkcie 4. o tyle, że w miejsce kwoty 263,50 złotych nakazuje ściągnąć 124 (sto dwadzieścia cztery) złote;

2) oddala apelację powódki w pozostałej części;

- 3) zasądza od pozwanej na rzecz powódki 1 150 (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;
- 4) nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) 1 000 (jeden tysiąc) złotych z tytułu części nieuiszczonej opłaty od apelacji i odstępuje od obciążania powódki pozostałą częścią tej opłaty;
- 5) oddala apelację powoda.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera	SSA Piotr Wójtowicz	SSA Ewa Solecka
-------------------------------	---------------------	-----------------

Sygn. akt I ACa 48/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 czerwca 2015 roku powodowie D. N. i T.

N. domagali się: zasądzenia od pozwanej Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej na rzecz powódki D. N. 100 000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 października 2014 roku tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią osoby najbliższej, zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda T. N. kwoty 100 000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 grudnia 2014 roku tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią osoby najbliższej oraz zwrotu kosztów procesu.

Powodowie podnieśli, iż w dniu (...) w M. doszło do wypadku drogowego, w którym śmierć poniosła córka powódki, a siostra powoda, K. R.. Sprawcą wypadku był S. L., kierujący pojazdem marki (...) o numerze rejestracyjnym (...), ubezpieczonym od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanej. Powodowie podnieśli, iż przed wejściem w życie art. 446 § 4 kc jego funkcje spełniane były przez przepis art. 448 kc, który pozwalał najbliższym członkom rodziny zmarłego dochodzić zadośćuczynienia za doznaną stratę. Zdaniem powodów śmierć osoby najbliższej narusza ich dobra osobiste w postaci więzi rodzinnej i żadna suma pieniężna nie jest w stanie zrekompensować im utraty córki i siostry, jednak dochodzone w niniejszej sprawie zadośćuczynienie ma szansę spełnić swoją rolę kompensacyjną, rekompensując doznaną krzywdę, brak pomocy i wsparcia udzielanego im przez zmarłą. Odsetki dochodzone są za okres po upływie 30 -dniowego terminu od dnia wezwania pozwanej do zapłaty przez każdego z powodów.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu. Przyznała, iż co do zasady ponosi odpowiedzialność gwarancyjną za skutki wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć poniosła K. R., zakwestionowała natomiast zasadność i wysokość dochodzonych w niniejszej sprawie roszczeń powodów. Pozwana podkreśliła, iż powodowie nie zamieszkiwali w dacie wypadku ze zmarłą, nie tworzyli wspólnego gospodarstwa domowego, nie byli od niej zależni życiowo ani ekonomicznie, zaś sam fakt przeżywania żałoby nie uzasadnia ich roszczeń. Według pozwanej roszczenia powodów są również rażąco wygórowane, podkreśliła ona, iż powodowie nie doznali wysokiego trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć K. R. nie wywołała ich bezradności życiowej, a od śmierci K. R. do wytoczenia w niniejszej sprawie powództwa upłynął okres 12 lat.

Pozwana zakwestionowała także roszczenia powodów dotyczące zasądzenia odsetek ustawowych, podnosząc, iż to wyrok Sądu ma charakter prawnokształtujący, a tym samym odsetki przysługują od daty wyrokowania.

Sąd Okręgowy w Częstochowie zaskarżonym wyrokiem w pkt 1. zasądził od pozwanej na rzecz powódki 15000zł z wskazanymi w sentencji ustawowymi odsetkami od 7 października 2014r., oddalając powództwo D. N. w pozostałej części w pkt 2., w pkt 3. zasądził od powódki na rzecz pozwanej 2532zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w pkt 4. nakazał ściągnąć z zasądzanego roszczenia na rzecz powódki 263,50zł tytułem kosztów sądowych których powódka

nie miała obowiązku uiścić, w pkt 5. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie 796,50zł tytułem kosztów sądowych których powódka nie miała obowiązku uiścić, w pkt 6. odstąpił od obciążenia powódki kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa, w pkt 7. zasądził od pozwanej na rzecz powoda 15000zł ze wskazanymi w sentencji ustawowymi odsetkami od 4 grudnia 2014r. , oddalając jego powództwo w pozostałej części w pkt 8., w pkt 9. nie obciążył powoda kosztami procesu, w pkt 10. nakazał ściągnąć z zasądzonego roszczenia na rzecz powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie 160,65zł tytułem kosztów sądowych których powód nie miał obowiązku uiścić, w pkt 11. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie 778,35zł tytułem kosztów sądowych których powód nie miał obowiązku uiścić, w pkt 6. odstąpił od obciążenia powoda kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa.

Poza sporem było, iż w dniu 1 października 2003 roku w M. doszło do wypadku komunikacyjnego, w którego wyniku śmierć poniosła K. R.. Sprawcą wypadku był kierujący pojazdem marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) S. L., posiadający obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanej. Zmarła K. R. była córką powódki D. N. i siostrą powoda T. N..

Jak ustalono, przed śmiercią K. R. zamieszkiwała w pobliżu wspólnie z mężem M. R., po wyprowadzce z domu rodzinnego często odwiedzała powodów, stosunki między nimi były bardzo dobre.

Zmarła często pomagała wówczas powodce w bieżących zakupach. Półtora roku przed wypadkiem doszło do konfliktu pomiędzy powódką, a mężem zmarłej; w jego wyniku odwiedziny te ustały. Powódka ma jeszcze dwóch synów. Powód T. N. jest żonaty, ma trójkę dzieci.

Sąd stwierdził, iż śmierć K. R. była dla powódki traumatycznym przeżyciem, które spowodowało cierpienie psychiczne i zamknięcie się w sobie powódki. Powódka po pogrzebie córki przez okres około miesiąca nie była w stanie pracować, ciągle o niej rozmyślała i chodziła na cmentarz. Powódka tęskniła za córką, odczuwała jej brak, często rozmyślała, jak wyglądałoby ich życie, gdyby K. R. żyła. Powódka nie podejmowała po śmierci córki leczenia psychiatrycznego ani terapii psychologicznej, żałobę przeżywała w samotności, przez krótki czas zażywała środki uspokajające. Aktualnie powódka znajduje się w stabilnym wyrównanym stanie psychicznym, nie wymaga leczenia psychiatrycznego ani terapii psychologicznej, nie występują o niej trwale następstwa psychologiczne, które występowały u niej w związku ze śmiercią córki. Żal po stracie dziecka, brak córki i jej wspomnianie będą jednak towarzyszyć powodce do końca życia.

Ustalono, że powód T. N. był emocjonalnie związany ze zmarłą K. R., śmierć siostry była dla niego trudnym przeżyciem. Po zdarzeniu powód nie korzystał z leczenia psychiatrycznego ani terapii psychologicznej, nie wystąpiły u niego niekorzystne następstwa psychologiczne i nie wymaga on takiego leczenia ani terapii. Aktualnie powód znajduje się w stabilnym, wyrównanym stanie psychicznym, odczuwa tęsknotę za siostrą.

Pismem z dnia 1 września 2014r., nadanym do pozwanej w dniu 3 września 2014r. powodowie zgłosili u pozwanej szkodę i wnieśli o zapłatę na ich rzecz kwot po 100 000zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć K. R.. Pismami z dnia 6 października 2014r. pozwana odmówiła wypłacenia świadczenia. Powodowie pismem z 27 października 2014r., nadanym do pozwanej w dniu 29 października 2014r. powód dokonał ponownego zgłoszenia u pozwanej szkody i wniósł o zapłatę na jego rzecz kwoty 100 000zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć K. R.. W dniu 6 listopada 2014r. pozwana potwierdziła otrzymanie zgłoszenia szkody przez powoda oraz wezwała go do przedłożenia dodatkowych dokumentów. Pismem z 27 listopada 2014r. pozwana ponownie odmówiła wypłaty zadośćuczynienia na rzecz powoda.

Ustalono nadto, iż wyrokiem z dnia 20 maja 2015 roku, sygn.. akt I C 436/14 Sad Okręgowy w Częstochowie zasądził od pozwanej na rzecz M. R. (męża K. R.) 35 000zł wraz z odsetkami tytułem zadośćuczynienia, oddalił powództwo w pozostałej części oraz orzekł o kosztach procesu i kosztach sądowych.

W tym stanie rzeczy Sąd pierwszej instancji zważył, że pozwana nie kwestionowała swojej legitymacji biernej w procesie, bezspornym było, iż ponosi ona odpowiedzialność gwarancyjną za skutki wypadku, w którym śmierć poniosła K. R..

Wskazał, że wypadek, w wyniku którego śmierć poniosła K. R., wydarzył się przed wejściem w życie przepisu art. 446 § 4 kc, to jest przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, a więc członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, przywołując orzecznictwo Sądu Najwyższego w tej kwestii. Uznał, iż do katalogu dóbr osobistych niewymienionych wprost w art. 23 k.c. należy np. pamięć o osobie zmarłej, prawo do intymności i prywatności życia, prawo do planowania rodziny lub pleć człowieka, a rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, prawo do życia w rodzinie podlega ochronie prawnej na podstawie art. 23 kc i 24 kc. Spowodowanie śmierci osoby bliskiej może jego zdaniem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc. Sąd pierwszej instancji uznał, że roszczenie powodów o zadośćuczynienie

było uzasadnione. Niewątpliwie w wyniku wypadku, w którym zginęła córka powódki, a siostra powoda doszło do naruszenia ich dóbr osobistych w postaci szczególnej więzi, łączącej matkę z córką oraz rodzeństwo, na zasadzie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc.

Oceniając wysokość roszczeń z tytułu zadośćuczynienia w kwocie 100 000zł dla każdego z powodów Sąd pierwszej instancji uznał ją za nadmierną, choć w subiektywnym odczuciu powodów żadna suma pieniężna nie byłaby w stanie zrekompensować im poniesionej krzywdy. Podkreślił, że aktualnie stan psychiczny powodów jest wyrównany i nie odczuwają oni na co dzień negatywnych skutków śmierci K. R.. Przeżywanie żałoby w odniesieniu do każdego z powodów nie przekroczyło przeciętnych form i nie przybrało postaci patologicznej. Zaznaczył Sąd, iż zadaniem zadośćuczynienia jest kompensata krzywdy doznanej w wyniku naruszenia dóbr osobistych poszkodowanych, nie zaś odszkodowanie za spowodowanie trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym.

Sąd ustalając poziom zadośćuczynienia na kwotę 15 000zł na rzecz każdego z powodów miał również na uwadze fakt, iż zmarła przed śmiercią, choć niewątpliwie

pozostawała w więzi emocjonalnej wynikającej z pokrewieństwa z powódką i powodem, to przez półtora roku praktycznie nie utrzymywała kontaktów z powódką, a jej kontakty z powodem były sporadyczne. Nie bez znaczenia dla ustalenia rozmiarów zadośćuczynienia był również fakt, iż powódka, poza zmarłą, posiada jeszcze dwóch synów, a tym samym nie będzie pozbawiona opieki ze strony dzieci w przyszłości. Sama powódka przyznała również, iż nie wiązała z osobą zmarłej żadnych planów. Podobnie w odniesieniu do powoda stwierdzić należy, iż znajduje on oparcie w życiu codziennym w swojej żonie i dzieciach, często wyjeżdża do pracy do N. i myśli o przeniesieniu się tam wraz z rodziną na stałe, co oznacza, iż jego kontakty ze zmarłą byłyby istotnie ograniczone.

Mając na uwadze powyższe, przy uwzględnieniu akcentowanej aktualnie w

orzecznictwie kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia, które powinno pozwolić

pokrzywdzonym na sfinansowanie takich dóbr, które choćby częściowo pozwolą im

zrekompensować poczucie doznanej krzywdy, przyznano powodom zadośćuczynienie z tytułu śmierci K. R. w wysokości po 15000zł, uznając, że zasądzenie kwoty wyższej byłoby nieuzasadnione z uwagi na ogólną stopę życiową społeczeństwa i samych powodów oraz rozmiar doznanej przez nich krzywdy, z kolei przyznanie zadośćuczynienia w niższej kwocie prowadziłoby do deprecjacji tak istotnych dóbr osobistych, jak szczególna więź łącząca członków rodziny, na zasadzie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc i art. 822 § 4 kc. W części przekraczającej przyznane powodom kwoty powództwa podlegały oddaleniu w oparciu o powołane przepisy a contrario.

O odsetkach ustawowych od zasądzonych na rzecz powodów świadczeń orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 kc, zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu. Wskazał Sąd pierwszej instancji, iż powodowie wniesli do pozwanej o wypłatę świadczeń z tytułu zadośćuczynienia w dniu 6 września 2014r., więc pozwana zobowiązana była do wypłaty świadczeń na rzecz powodów w terminie 30 dni od daty zgłoszenia przez nich roszczeń, a tym samym od dnia 7 października 2014r. pozostawała w opóźnieniu w zapłacie należnych powodom świadczeń.

O kosztach procesu w odniesieniu do powódki rozstrzygnięto na podstawie art. 100 kpc, uwzględniając, że powódka wygrała proces w 15%. O kosztach sądowych w odniesieniu do powódki orzeczono w oparciu o art. 113 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 114 ust. 4 ustawy. W części w jakiej powództwo zostało uwzględnione kosztami sądowymi w postaci opłaty od pozwu, której powódka nie miała obowiązku uiścić oraz kosztów opinii biegłego obciążono pozwaną w oparciu o przepis art. 113 ust. 1 wspomnianej ustawy.

Mając na uwadze sytuację rodzinną i majątkową powoda, w tym przede wszystkim fakt niezdolności do pracy jego żony i posiadania na utrzymaniu trojga chorych dzieci oraz dysproporcję sytuacji majątkowej pomiędzy powodem, a pozwaną, ocenny charakter dochodzonych w niniejszej sprawie roszczeń i subiektywne poczucie pokrzywdzenia powoda Sąd Okręgowy nie obciążył powoda poniesionymi przez pozwaną kosztami procesu w oparciu o art. 102 kpc.

O kosztach sądowych w odniesieniu do powoda orzeczono w oparciu o art. 113 ust. 2 wspomnianej ustawy, w zakresie opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić w części w jakiej powództwo zostało oddalone odstąpiono od ściągnięcia kosztów sądowych ze świadczenia zasądzonego na rzecz powoda mając na uwadze ocenny charakter dochodzonego roszczenia, subiektywne poczucie pokrzywdzenia powoda oraz jego sytuację majątkową, na podstawie art. 114 ust. 4 ustawy. W części w jakiej powództwo zostało uwzględnione kosztami sądowymi w postaci opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić oraz kosztów opinii biegłego obciążono pozwaną w oparciu o przepis art. 113 ust. 1 ustawy.

Apelację od tego wyroku wnieśli powodowie, w zakresie pkt 2. w części oddalającej powództwo powódki ponad kwotę 50000zł, w pkt 3. w części zasądzającej koszty procesu od powódki na rzecz pozwanej oraz w pkt 4 i 10, w pkt 8 w części oddalającej powództwo powoda ponad kwotę 30000zł. Zarzucali skarżący naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc polegające na błędnej wykładni prowadzącej do uznania, iż kwota po 15000zł na rzecz każdego z powodów stanowi odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za ból, cierpienie psychiczne i naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią osoby najbliższej, a także naruszenie przepisów praw procesowych mających wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 102 kpc poprzez jego niezastosowanie i obciążenie powodów kosztami postępowania wbrew zasadom słuszności. Motywowali skarżący, iż zadośćuczynienie winno mieć charakter kompensacyjny, a jego wysokość nie powinna być symboliczna, by spełnić cel złagodzenia krzywdy doznanej w wyniku naruszenia dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej, prawa do życia w rodzinie. Zasądzona kwota ich zdaniem nie była odpowiednia, nie uwzględniała ścisłych relacji rodzinnych między powodami a zmarłą, przy czym powódka pozostawała w dobrych stosunkach z córką, mieszkały niedaleko siebie i mogły liczyć na wzajemną pomoc, zaś powód był związany z siostrą emocjonalnie z uwagi na wspólne wychowanie. Wskazali apelujący, iż wygórowane żądanie zasądzenia świadczenia uzależnionego od uznania sędziowskiego, przy czym powodowie byli subiektywnie przekonani o słuszności swoich racji, winno uzasadniać zastosowanie art. 102 kpc.

Powodowie wnosili zatem o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki dalszej kwoty 35000zł oraz na rzecz powoda dalszej kwoty 15000zł, ze wskazanymi ustawowymi odsetkami od 7 października 2014r., odstąpienie od obciążenia powodów kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego i zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu drugoinstancyjnym w kwocie po 2400zł na rzecz każdego z nich.

Pozwana nie zajęła stanowiska odnośnie apelacji powodów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki odniosła skutek w części.

W pierwszej kolejności wypada wskazać, iż stan faktyczny, w znacznej mierze bezsporny między stronami, został właściwie ustalony przez Sąd pierwszej instancji i stąd jego ustalenia Sąd Odwoławczy przyjął za własne, bez konieczności ponownego przytaczania.

Nie sposób było jednak w pełni podzielić jego oceny prawnej w odniesieniu do roszczenia powódki.

W istocie istotnym było, że powódka jako matka mimo oddzielnego zamieszkiwania, pozostawała w ścisłych relacjach ze zmarłą, która zwierzała jej się z kłopotów małżeńskich, wiele z nią rozmawiała. Wprawdzie powódka posiada jeszcze dwoje dzieci – są to jednak synowie, z którymi relacja nie jest tak pełna, jak matki z córką. Istotne były przeżycia powódki związane z utratą córki, ze śmiercią tej najbliższej osoby, z którą powódka nie potrafi do końca się uporać i która to trauma, żal i wspomnienia pozostaną z nią do końca życia mimo zakończenia etapu żałoby, co wynikało z opinii biegłego psychologa, przeprowadzonej w niniejszej sprawie.

Uznać wypadało zatem, że rozmiar bólu i cierpienia po stronie powódki, ciężar straty, którą poniosła w związku ze śmiercią córki i utratą bliskiego żeńskiego członka rodziny, wyznaczające w pewnym stopniu wysokość zadośćuczynienia, wymagały podwyższenia zasądzonej przez Sąd pierwszej instancji należności, pewnego zróżnicowania w odniesieniu do świadczenia należnego powodowi, przy uwzględnieniu okoliczności leżących po jego stronie, o czym poniżej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego kwota 15000zł zasądzona na rzecz skarżącej kwestionowanym wyrokiem Sądu Okręgowego jednak nie spełniłaby swojej kompensacyjnej roli, nie spowodowałaby odczuwalnej ulgi po stronie powódki, złagodzenia jej cierpienia i krzywdy. Stanowiła ona sumę rażąco zaniżoną w stosunku do przywołanych już przeżyć powódki, stąd zaskarżone rozstrzygnięcie wymagało ingerencji Sądu Odwoławczego. Kwota dwukrotnie wyższa stanowi natomiast odpowiednią sumę dla spełnienia wobec apelującej zadania stawianego przed świadczeniem w postaci zadośćuczynienia za ból i cierpienie, za krzywdę moralną spowodowaną przez naruszenie wskazanych przez Sąd pierwszej instancji dóbr osobistych.

Uwzględnienie żądania powódki w wyższym zakresie, jak wnoszono o to w apelacji, byłoby niezasadne, przy uwzględnieniu okoliczności sprawy, a zwłaszcza stopnia naruszenia jej dóbr osobistych w związku z intensywnością kontaktów z dorosłą córką mającą założoną własną rodzinę i prowadzącą oddzielne gospodarstwo domowe, a także wykazany rozmiarem bólu i cierpienia, długotrwałości skutków zdarzenia dla sfery psychicznej powódki.

Mając na uwadze naprowadzone powyżej okoliczności, wypadało stwierdzić, że należne powodce zadośćuczynienie winno wynosić 30000zł wraz z ustawowymi odsetkami i ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres jak dotychczas, w pozostałym natomiast zakresie powództwo winno być oddalone jako zbyt wygórowane. Rozstrzygnięcie co do roszczenia głównego oparto o art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc i art. 822 § 4 kc, co do roszczenia ubocznego – o art. 817 § 1 kc w zw. z art. 13 ustawy ubezpieczeniowej w zw. z art. 481 § 1 kc.

Z tych przyczyn zmieniono zaskarżony wyrok we wskazany wyżej sposób w pkt 1. na zasadzie art. 386 § 1 kpc, oddalając apelację w pozostałej części z mocy art. 385 kpc, jako bezzasadną.

Skutkiem tego rozstrzygnięcia merytorycznego była konieczność ingerencji w rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego, przy przyjęciu, iż powódka ostatecznie wygrała proces w 60% i w tym stosunku z mocy art. 100 zd. 1 kpc należał się jej zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Stąd zmieniono zaskarżony wyrok także w pkt 3. na zasadzie art. 386 § 4 kpc.

Tym samym zmieniono również, w oparciu o art. 386 § 1 kpc, wyrzeczenie o kosztach sądowych obciążających powódkę, przy uwzględnieniu wspomnianego stopnia jej wygranej, na zasadzie art. 113 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 zd. 1 kpc.

Mając na uwadze, iż powódka w postępowaniu apelacyjnym utrzymała się ze swoim roszczeniem w 42,6%, w tym też stosunku obciążono pozwaną obowiązkiem zwrotu na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu drugoinstancyjnym na zasadzie art. 100 zd. 1 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc. Wynagrodzenie pełnomocnika powódki obliczono w oparciu o § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r.

Nieuiszczone koszty sądowe w wysokości 1000zł w postaci części opłaty od apelacji w uwzględnionym zakresie nakazano pobrać od przegrywającej pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie, na zasadzie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Odstąpiono od obciążenia powódki pozostałą częścią tej opłaty z zasądzonego na jej rzecz roszczenia na zasadzie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, przyjmując, że zachodzi w niniejszej sprawie szczególnie uzasadniony przypadek po stronie powódki, z uwagi na jej trudną sytuację życiową, bowiem prowadząc samotnie gospodarstwo domowe utrzymuje się z niewielkiej emerytury, a także charakter dochodzonego roszczenia.

Apelacja powoda natomiast nie mogła odnieść skutku.

Podkreślenia wymaga, iż powód w dacie śmierci siostry miał 21 lat, prowadził odrębne życie, nie zamieszkiwał wspólnie ze zmarłą, nie wiązał z nią żadnych planów, a kontakty z nią odbywały się zwykle wraz ze wspólnymi wizytami jej i szwagra. Zmarła nie zwracała się powodowi, który nie wiedział o jej problemach małżeńskich. Podawał, iż po śmierci K. R. wszyscy byli podenerwowani. Powód nie stawiał się na badania do biegłego sądowego sporządzającego opinię w niniejszej sprawie, ty samym następstwa zdarzenia dla jego stanu psychicznego nie były przedmiotem stwierdzeń opinii. Deklarował jedynie smutek i żal po stracie siostry w ramach przesłuchania w charakterze strony.

Sąd Apelacyjny, biorąc pod uwagę powyższe okoliczności dotyczące powoda uznał, że przyznana mu tytułem zadośćuczynienia przez Sąd pierwszej instancji kwota była odpowiednia. Nie wskazują one, by suma 15000zł była tu nieodpowiednia, patrząc przez pryzmat z jednej strony rozmiaru bólu i cierpienia powoda oraz jego straty i naruszonych dóbr osobistych, a z drugiej kompensacyjny charakter zadośćuczynienia. Istotnym jest, że Sąd Odwoławczy ma możliwość korekty zasądzonego zadośćuczynienia tylko wtedy, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jego wysokość, jest ono niewspółmiernie nieodpowiednie, tj. albo rażąco wygórowane, albo rażąco niskie (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2004 r., I CK 219/04, LEX nr 146356). Taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie w odniesieniu do powoda, zatem brak było podstaw do ingerencji w zaskarżone orzeczenie, jak chciał tego apelujący.

Z tych przyczyn apelację powoda oddalono jako bezzasadną na mocy art. 385 kpc.

SSO del. Lucyna Morys – Magiera SSA Piotr Wójtowicz SSA Ewa Solecka